

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Becskerek, Obiljiva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

A horvát emigránsok Budapesten lapot indítanak.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, jan. 27.

Az obznana megjelenése óta mintegy ezerötven horvát nemzetiségű emigráns érkezett Budapestre, akik a hatóságok üldözésétől tartva, inkább az önkéntes száműzést választották. A horvátok kivétel nélkül Budapesten telepedtek le, ahol külön kolóniát alkottak. A napokban „Hrvatska Stranka” címen lapot indítanak, melynek Durics volt a szerkesztője, főmunkatársa pedig Kurtagics Izmed, a Szarajevóban megjelent „Hrvatska Sloga” volt szerkesztője. A lap a horvát autonómia érdekében fog küzdeni.

Brüsszelben határoznak a magyar szociáldemokraták paktuma ügyében.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, jan. 27.

A magyarországi szociáldemokrata-párt és a Bethlen-kormány között létrejött paktum ügyében kiküldött szocialista bizottság tegnap folytatta a tárgyalásait, hogy megállapítsa vételt-e a megegyezéssel a párt a második internacionálé érdekeinek. Az értekezlet rövidebb megbeszélésekkel egész nap folyt, anélkül azonban, hogy a kiküldött megegyezésre juthattak volna. Beavatott helyen bizonyosra veszik, hogy a konferencia eredménytelenül oszlik szét és hogy érdemleges határozatot ez ügyben csak Brüsszelben hoznak.

Anglia is a kölni zóna meghosszabbításának a meghosszabbítása mellett van.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, jan. 27.

A Reuter ügynökség mai jelentésében megcáfolja a német lapok azon híreit, hogy Anglia véleménye a kölni zóna megszállásának a meghosszabbítása ügyében nem egyezik mindenben a többi szövetségeseké nézetével. A „Reuter” közlés szerint Anglia mindenben osztja a szövetségesek álláspontját és azon a véleményen van, hogy mindaddig nem tesz semmit a kölni zóna kiürítése érdekében, míg Németország nem teljesítette az előírt kötelezettségeit.

A „Hangya” szövetkezet új elnöke. Budapestről jelentik: Dezsőffy Emil gróf, a „Hangya” szövetkezet elnöke lemondott tisztségéről. Helyébe Tichy Aladár grófot választották meg.

Nagy tüntetés Pribicevity ellen a beográdi egyetemen.

Beograd, jan. 27.

Amíg az ország belsejében mindenfelé dúlnak a választási harcok, addig Beogradban aránylag elég csendes a politikai élet. Ennek a nyugalomnak egyrészt az az oka, hogy Beograd város és kerület mandátuma már biztos kezekben van, úgy hogy ezekért különös küzdelmek már nem lehetnek. Másrészt pedig a kormány tagjainak nagyrésze nincs a fővárosban és így a minisztérium ülései meglehetősen érdektelenek.

A politikai élet a mai nemzeti ünnep miatt nagyon csendes volt, maga Pasity miniszterelnök is az egyházi ünnepségeken vett részt.

Radikális gyűlés Beogradban.

A radikálisok városi kerülete ma délután két órakor gyűlést tartott, amelyen Zsivkovity Ljuba tartott programbeszédet. Zsivkovity Ljubát a nemrégien elhunyt Marjanovity beográdi polgármester helyébe jelölték. Zsivkovity eddig szamostalac volt és nemrégien lépett be a radikális-pártba.

Tüntetés az egyetemen Pribicevity ellen.

Szveti Száva napját, amely nemzeti ünnep, minden évben a beográdi egyetemen nagy ünnepségek keretében ülik meg. Az egyetem ezen ünnepségén mindig a legelőkelőbb közönség szokott résztvenni. Így volt az idén is.

Már kora délelőtt a zsufolásig megtelt az egyetem díszterme, előkelő közönséggel, amelyek soraiban ott voltak az összes külföldi diplomaták is. Az egész közönség a király érkezését várta, aki tizenegy órakor érkezett meg Pasity és Pribicevity miniszterek kíséretében.

Amikor Pribicevity belépett a terembe, abban a pillanatban az ifjúság körében heves mozgolódás támadt, amely végül is szavakban tört ki. Az ifjúság ugyanis Pribicevityet okolta azokért az incidensekért, amelyek néhány héttel ezelőtt az egyetemen lejátszódtak és amelyek a beográdi rendőrség erőszakoskodását vonták maguk után.

Nem találják Kudelka levágott fejét.

Budapest, jan. 27.

Lédererék tőgyfa-utcai lakásán ma folytatták a helyszíni szemlét. A gyökeres házkutatás során megtalálták a meggyilkolt Kudelka aranyláncát, azonkívül pedig renge-

„Le a miniszterrel”. „Ki vele”. „Vessen a miniszter” zúgott a terem minden részéből Pribicevity felé. A parázs tüntetés annál kinosabban hatott, mert az ünnepélyen ott voltak a királyon kívül az összes külföldi diplomaták.

Az ünnepély befejeztével a tüntető diákok sorfalat álltak az udvaron. A köztük elhaladó királyt lelkesen megünnepelték, míg Pribicevity újra becsúszó kifejezések céltáblája volt.

Politikai körökben ma általános szóbeszéd tárgya volt ez az incidens, amelyet ellenzéki körökben már oda magyaráztak, hogy Pribicevity be fogja nyújtani lemondását.

Kormánykörökben azonban az a vélemény, hogy a tüntetést ellenzéki érzelmű — főleg kommunista — diákok rendezték bizonyos politikai célzattal. Pribicevitynek eszeáigában sinesen lemondani, sőt eljárást fog indíttatni a tüntető diákok ellen.

Dr. Kraft állapota kielégítő.

Dr. Kraft német-párti képviselő állapota — akit tudvalevőleg Sivácon felelőtlen elemek súlyosan, tetlegesen inzultáltak — kielégítő. Dr. Kraftot a merénylet után azonnal orvoshoz vitték, aki az első segélyben részesítette. Majd elvitték a súlyosan sérült képviselőt a novivársi szanatóriumba, ahol kisebb operációt végeztek rajta.

Kraft állapota azóta javulóban van és túl van minden veszélyen.

A belügyminiszter délszerbiai útja.

Maksimovity Bózsó belügyminiszter ma délután a délszerbiai Tetovóra utazott, hol agitációs gyűlést hívtak egybe.

Davidovity Zágrebba utazik.

Davidovity Ljuba, a demokratapárt elnöke szombaton délután Zágrebba utazik, ahol a demokratapárt vasárnapra ülést hívott egybe. Davidovity kíséretében lesz valószínűleg Petrovity Nasztasz volt belügyminiszter is.

teg levélre bukkantak, mely sok érdekes adatot nyújt Lédererné előéletéről.

Kudelka levágott fejét, melyet állítólag a padláson rejtettek el, seholsem találták. Felkutatása még folyik.

A helyszíni szemlét szerdán fejezik be.

A szlovákok elégedetlenek Csehszlovákiában.

Prága, jan. 27.

A „Slovák” mai száma a tót néppárt egyik vezérének nyilatkozatával foglalkozik és megírja, hogy a szlovákok a csehekkel való megegyezés idején, 1918-ban úgy állapodtak meg, hogy tíz év múlva szabadon határozhatnak megmaradnak-e az államközösségben, vagy pedig külön államként akarnak szerepelni, amit most a csehek szeretnének kétségbevonni. A pártvezér a „Slovák”-ban közölt intervjuban egyttal tiltakozik az ellen, hogy Csehszlovákiát egy szóba írják.

Cáfolják a szlovák-párt elégedetlenségéről elterjedt híreket.

A bánsági szlovákok állják a radikálisokkal kötött paktumot.

Becskerek, jan. 28.

A bácskai lapok noviszádi jelentése alapján napok óta olyan hírek keringenek, hogy a vajdasági, de különösen a bácskai szlovákok elégedetlenek a radikális-párt vezetőivel, akikkel tudvalevőleg választási paktumot kötöttek, mert nem teljesítették a szlovákok feltételeit és nem adnak semmiféle garanciát arra nézve, hogy kivánságaiknak a jövőben eleget fognak tenni. Az elégedetlenség odáig fejlődött, — szólnak a verziók — hogy a szlovák vezérek komolyan foglalkoznak a megegyezés felbontásával. Más hírek ezzel kapcsolatosan arról is tudnak, hogy a Bánságban hasonló bajok mutatkoznak a választási megállapodás körül.

Felkerestük a szlovák-párt egyik becskereki exponensét, akit megkérdeztünk, mennyiben felelnek meg ezek a hírek a valóságnak.

Érdeklődésünkre azt a választ kaptuk, hogy a paktum feloldásáról szó sincsen és az erről terjesztett hírek koholmányoknak tekinthetők. A szlovákok egységesen állanak a radikális-párt mögött és semmi okuk nincsen, hogy a megállapodást a maguk részéről be ne tartsák, annál is inkább, mivel a kormánypárt is állja a megegyezés valamennyi pontját. A tisztviselők visszahelyezése és a kívánt személyi változások nagyrésze már megtörtént és a többi feltétel teljesítését is megkezdte a kormány. Az ellentétekről szóló hírek onnan erednek, hogy a radikális-párt a paktumnak megfelelően, nem jelölte Sirka szlovácskiaradái lelkész az egyik délbánsági járásban, ami pedig kizárólag azért maradt el, mert amikor az egyezséget megkötötték, már megvolt a végleges lista.

Családi dráma Budapesten.

Ledobta feleségét a második emeletről és asztán maga is leugrott.

Budapest, jan. 27.

Megrendítő szerelmi dráma játszódott le tegnap délelőtt Budapesten, a Kecskeméti-utca 9-es számú házban.

Ságai József 29 éves pincér, aki már régebbi ide óta különváltan élt feleségétől, ma reggelre a lakására hívta, ahol arra akarta rábírni, hogy békülienek ki és folytassák a megzavart házasságot. Amikor felesége kijelentette, hogy a válóper már beadta és hogy a visszatérésről halálj sem akar, könyörgésre fogta a dolgot és sirva rimázkodott, hogy adja vissza boldogságát, legyen újra hitvestársa. Az asszony azonban hajthatatlan maradt és faképnél hagyva férjét, kisetett a folyosóra. Ságai utána szaladt, majd hirtelen elhatározással átkarolta és ledobta a második emeletről, majd maga is utána ugrott. A pincér összezúzott testtel holtan terült el a földön. Feleségét a Rókusba szállították, utközben azonban meghalt.

Uj vallások örültjei.

Egy budapesti urileány tragédiája. — Alopistolok szerencsétlen áldozatai.

Budapest, jan. 27.

Budapesten tömegesen alapítják az új és szokatlannul furesa tételekkel hemzsegő vallási szektákat. Ezek közé tartozik a gnosztizmus, amelynek vezetője dr. Kepes Ferenc. Különös azonban, hogy ennek a szektának a tanaiba főbben beleörültek. Ezek közé tartozik Varga Györgyike, egy 19 éves pesti urileány, aki megőrült és a lipótmezei tébolydába szállították, ahol meghalt. Varga Györgyike még halála előtt az örültek nyíltságával mondogta el, hogy a gnosztikusok társaságának két fiatal tisztviselő tagja el akarta csábítani és mert hétköznapi módon ez nem történhetett meg, bevitték a gnosztikus társaságba, amelynek teteleivel megörjítették. Varga Györgyike Hugó nevű bátyja is gnosztikus, aki 18 éves korában késsel támadt az apjára, mert nem akarta elismerni a gnosztizmusnak, a „szeretet” vallásának teteleit. Krivácsy-Szűcs Mária két gyönyörű gyermek anyja, a gnoszi vallása miatt nem tudott „elvi egyezésre” jutni az uróval, elvált tőle és így feldulta egy család boldog életét, két kicsiny gyermek nyugodt jövőjét. Krivácsy-Szűcs Mária Györgyike nevű bátyja is vallásalapító, de ő nem gnosztikus, hanem prófétáskodó, jézaskodó apostol. Budai lakásán gyűjtött össze fiatal embereket, gondosan ügyelve arra, hogy mind husz éven aluljak legyenek és ezeket „terítette”, szédítette. Dr. Kepes tanítványa többek között egy Gorilovics Péter nevű orosz fiatalember is, akin szintén a megörülés jelei mutatkoznak.

Bécsi utamból visszaérkeztem. Gyönyörű tavaszi kalap, ruha, bluzujdonyságokkal állok a vevőközönség rendelkezésére. Kalapvasalás és alakítás jutányos árban.

Aszlányi Julia

Velikibecekerek, Nemanjina u 7
Tanner-féle ház.

126

Ujabbí cáfolat Radics és a magyar kormány állítólagos paktumáról.

Magyarország a katonai ellenőrzés csökkentéséért.

— A „Torontál” tudósítójának telefonjelentése. —

Budapest, jan. 27.

A nemzetgyűlés külügyi bizottságában Karafiáth Jenő képviselő a Radics-ügyre vonatkozólag nyilatkozatot kért a külügyminisztertől, mennyiben felel meg a paktum a valóságnak.

A külügyminiszter válaszában kifejtette, hogy már január elején tett nyilatkozatában kifejtette, hogy a magyar kormány nem kötött semmiféle megegyezést a horvát paraszt köztársasági-párttal. Amikor Wilder belügyi államtitkár nyilatkozatáról értesült, melyben a paktumról részletes felvilágosítást adott, a beográdi magyar nagykövet útján az interjú erélyes megcáfolását követelte, ami még aznap meg is történt. A kormány hivatalos kommuniké adott ki, amelyben Wilder kijelentette, hogy a neki imputált nyilatkozatot nem tette meg. Ezzel a magyar kormány meg is elégedett és az ügyet levette a napirendről.

A bizottság a külügyminiszter válaszát tudomásul vette. Ezután Teleky Tibor a katonai el-

lenőző bizottságokról kért felvilágosítást, melyre Bethlen miniszterelnök válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a kormány már több alkalommal rámutatott arra, hogy a katonai ellenőrzésnek olyan formában, a hogyan most fennáll, meg kell szűnie. Az ellen meg eleve állást foglaltak, hogy a kisentente államai bármilyen képviselőt is nyerhessenek Magyarországon katonai ellenőrzésében. A népszövetség ez ügyben úgy határozott, hogy a vizsgáló-bizottságokban a szomszédos államok delegátusai is résztvehessenek, ami ellen a magyar kormány erélyesen tiltakozott. A határozat ellen beadott jegyzékre a népszövetség azt a lakonikus választ adta, hogy az ügyet véleménye szerint méltányosan kell elintézni, de nem kíván a magyar kormánnyal polémiákba becsúszni. A döntés indokait nem közölte a tanács.

Bethlen beszédében végül kijelentette, hogy a kormány nem tért napirendre az ügy felett.

A miniszterelnök válaszát a bizottság helyeslőleg tudomásul vette.

Minden harmadik nap meghal egy tüdőbeteg.

A városi orvosi hivatal kimutatása.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 28.

A városi orvosi hivatal most készítette el kimutatását a tuberkulotikus betegségek múlt esztendei pusztításáról, melynek adataiból a korábbi statisztikákkal való összehasonlítás révén azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a tüdővész áldozatainak száma csökkent ugyan, de még mindig nem abban a mértékben, hogy megnyugtatóan szolgálhatna. A tbc pontosan szedi áldozatait és minden harmadik napra átlagosan egy haláleset jut — ennyit mond rövid tömör számokban a beszédes statisztika.

Az 1922-es év kimutatása szerint száznegyvenhat személy halt meg Beeskereken a tuberkulotikus betegségek következtében. A rákövetkező 1923-as évben husszal csökkent ez a szám, mert a halálozások rubrikáinak lezárásakor a tbc-es betegségek folytán beállott elhalálozások végszáma száztizenhatot, a tbc betegségek folytán közvetve bekövetkezett halálesetekkel együtt pedig százhuszonhat esetet említett fel. 1924-ről, vagyis a múlt esztendőről még kedvezőbb képet mutat a statisztika, amennyiben száznegy elhalálozás történt tbc betegségek útján és tizenhat közvetett módon agyhártyagyulladás következtében.

A halálozások számának csökkentése a felvilágosodottság terjedésének és a védekezés módszereinek rendszeres alkalmazásának tudható be. Kétségtelenül nagy részt vindi-

kálhat magának a sikerből a tüdőbeteg ambulatórium, mely fennállása óta derék és dicséretes munkát végez. Az oroszánrész mindazonáltal azokat illeti, akik időt és fáradságot nem kímélve szegődtek az antituberkulotikus harc szolgálatába és előadásokkal, film propaganda útján hirdették az évszázad legveszedelmesebb ellensége elleni védekezés rendszabályait.

Németországban, ahol legerősebb a tüdőbetegségek elleni harc kultusza, negyven éves munka árán egyharmadára csökkent a halálozások száma. A százalékos statisztikából az országos kimutatással összehasonlítva kiderül, hogy az SHS állam a halálozások számával ott tart, ahol Németország negyven évvel ezelőtt.

A beszédes összehasonlítás a legkésebben szól amellett, hogy milyen nagy feladat vár még a tüdőbetegségek leküzdésére kezdett nemes mozgalomra.

FICHTOLIN

az egyedüli legjobb fertőtlenítő és levegő javító betegszobák, mozik, kávéházak, iskolatermek, irodák részére. A legjobb szer fenyőfűrdő készítésére. Egyedüli előrusító

SZEGŐNÉ HALMOS ILONA

gyógyszertára a Koronához, Veliki-beeskerek. 2006 Telefon 283.

HIREK

— január 28.

Szent Száva napjának megünneplése. Tegnap ülték meg a görög keleti szerb polgártársaink az iskolaalapító Szent Száva napját. Délelőtt kilenc órákor ünnepi istentiszteleten vettek részt a helybeli iskolák és a tanári és tanítói kar, utána pedig egy gimnázium, mint a kereskedelmi akadémia nagytermében iskolai ünnepély volt, amely nagy sikerrel zajlott le. Este mindkét intézmény és változatos műsoru hangversenyt adott szépszámu közönség előtt, amely mindvégig a legforróbb siker jegyében folyt le. A gimnáziumban Beslity Nikola, a kereskedelmi akadémia pedig Jankovity Koszta látta el a szokásos házigazdai tisztet.

Nem éljük

ma az elvek korát. Ma a rideg, mocsokos harc a létért ural mindent és egy jól sikerült csalást többre becsülnék minden nagy elvnel. Minden hazugság és minden szemfényvesztés. Háborut csináltak azzal az ürüggyel, hogy a nemzetek önenrendelkezési jogát visszaadják. Visszaadták? Gyermekekem óta hallok, hogyha majd a szocialisták bekerülnek a parlamentbe, egészen másképpen lesz minden. Ott vannak. És most ők eszik az osztrigát, ők isszák a francia pezsgőt és a nép... Ki gondol a népre? Az éppén egy éhezik és fázik kívül-belül, mint azelőtt. A háboru után fáradtan, letörve, kifosztva, bémán és vakon a kommunizmus doktrínáit zugták ágyudörgéstől félig süket füleinkbe. Most hát van állam, ahol fél kommunizmus és fél kapitalizmus van. Hurlahegyeknek kellett nőni, hogy más szöveggel ugyan azt a nótát fújják. Az emberben ezek láttán lassan elfogy minden hit és remény és egy esendes, zavartalan negyedóra egy jó tea mellett vagy Anatole France társaságában kárpótolni kénytelen fájdalom, mindenért, amit az életnek adni kellene, de nem adott.

A „Banatski Glasnik” napilap. A független radikálisok beeskereki lapja, a „Banatski Glasnik” mely eddig hétfente jelent meg, a mai naptól újra napilap lett.

Ingyenes előadások a tüdővész elleni védekezésről. A beeskereki tüdővész elleni liga szombat délután három órai kezdettel ingyenes szerb nyelvű előadást tart a Balkán mozi helyiségében, amelyen filmkíséret mellett bemutatja a tuberkulotikus betegségek leküzdésének a módját. Az előadást kedden német, szerdán pedig magyar nyelven tart megismétli. A két utóbbi előadás ugyan csak három órákor kezdődik.

Árdrágitási ügyeket tárgyalta a járásbíró. A beeskereki járásbíró-ság büntető bírása a legutóbbi fő tárgyaláson árdrágitási ügyekkel foglalkozott. Veliszavljev Nika beeskereki kofát, aki a megengedett hásonnál többet számított fel vevőinek, két napi fogházra és háromszáz dinár pénzbírságra ítélte el. Hasonló vétségben elmarasztalta Mozar Róza, Cvetkov Julka, Pestanszki Veszalinka és Poca Iljija

Az eredeti vingai bonbon tagadhatatlanul a legfinomabb csemegé. Gyártja az Ambrosia.

piaci árusokat. Mozart a büntetőbíró két napi elzárásra és ötven dinár pénzbüntetésre, Cvetkovot ötven dinár bírságra, Pestanszkit egynapi elzárásra és száz dinár pénzbüntetésre és végül Pocát egy ügyben egy napi szabadságvesztésre és ötven dinár bírságra, egy másik ügyben pedig egy napi elzárásra és százötven dinár pénzbüntetésre ítélte el.

* **Vörös éjszakák** című kalandor dráma megy ma a Komedióban.

Nagy kabaréest a Balkán Bioskopban. A volt Ady Társaság Színházának tagjai január 28-ikán este 9 órakor nagy kabarét rendeznek a Balkán Bioskopban. A műsoron tánccok, ének, drámalet és bohózatok lesznek. A magánszámok és az egyfelvonásosok szereplői a legjobb műkedvelőkből kerülnek ki. Czinner Anikó, Dimitrijevit Milena, Erdős Bözsi, Kövessi Boris, Kövessi Mártha, Oláh Jolán, Petráss Gabi, Perity Szóka, Vajda Lajosné, Várady Hajnalka, Várady Gizike, Ágoston Károly Balás Iván, Frei Maxi, Hajdu Vince, Kohn Sándor, Takács János, Vajda Lajos, Wilhelm Béla és Zeller László szerepelnek abban az ötletes és mindvégig nivósan összeállított műsorban, amelyet Juhász Ferenc rendezett. Az egyes számok zongorakíséretét Vajdáné B. Rózsa és Vajda Zoltán végzi. Jegyek az előadásra a Balkán Bioskop pénztáránál válthatók 25, 20, 15 és 10 dináros árban.

Hazardjátékok segítségével fosztják ki az utazó közönséget. A becskeréki rendőrségre a legutóbbi napokban több feljelentés érkezett, mely szerint a becskerék-vasúci vonalon két ismeretlen orosz cementgolyókkal valamilyen hazardjátékokat folytat rendszeresen, melynek segítségével kifosztja a hiszékeny nyereség vágyó utasokat. A feljelentők szerint tegnap is üzemben voltak a hazardőrök, akik a Vrsac-Becskerék közötti úton „megkoppasztottak” egy kikindai kereskedőt, akitől nem kevesebb mint kétezrekszáz dinárt nyertek el. A két orosz „nyereséggel” a Becskerek-Gyártelep állomáson leszállott és így eltűnhetett, mielőtt még a rendőri közegek elfoghatták volna őket. Mivel legutóbb már két hasonló munkakörü társaságtól tisztították meg a várost és a környéket, most erővel kézzel hozzálátnak a játékszenvedélyt kiaknázó szélhámosok leleplezésére.

* **Henny Porten** filmje „Inge Larsen” esütörtökön, pénteken a Komedióban.

Nagy kabaré este a Balkán Bioskopban január 28-ikán 9 órakor.

Galamblovóverseny Montecarlóban. Wienből jelentik: Montecarlóban tegnap folyt le a galamblovóverseny, amelyen számos magyar versenyző is résztvett. A verseny első díját Gáspárdi, a híres magyar lövővitte el, hetvenhat versenyző közül.

* **Halesontnélküli fűzők, haskötők, melltartók teljes gummi fűzők, orvosi rendelésre haskötők készülnek Arnstein Józsa fűzőszalonjában Velikibeckerekben, Vilson-tér, új Benó-ház. Vidéki megrendelések beküldött méret szerint.**

* **Mélyen tisztelt ügyfeleinket ez uton értesítjük, hogy irodánkat a Princeze Jelene partról a Knez Milutinova u. 450.5. szám alá (a volt Niezky és Melencei-utca sarkán), a Beno-féle házba helyeztük át. Tisztelettel a „Dunav” Bizt. R.-T. bánáti főkja, Velikibeckerek.**

Pletykából — gyilkosság.

Agyonverte haragosát egy bejegyzeteldjuradji asszony.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Becskerék, jan. 28.

Érdekes bűnügy foglalkoztatja a szomszédos Bejegyzeteldjuradji község lakosságát, melynek egy ottani földművesasszony esett áldozatul. Az eset előzményeiről és lefolyásáról a következőket tudtuk meg:

Leizeffer Miklósné született Angyelman Mária, bejegyzeteldjuradji földművesasszony régi haragosa volt az egyik közelében lakó ismerősének, Wersching Magdolnának. A két asszony már hosszabb ideje nem beszélt egymással és engesztelhetetlen ellenfeleknek ismerték őket az egész falu. A napokban véletlenül vagy szándékkal találkoztak az utcán és a magukba fojtott düh úgy látszik kitörhetett rajtuk, mert a helyet és időt alkalmasnak találták barátságosnak éppen nem mondható eszmecsere lebonyolítására. Miután kellő számú sértést használtak egymás ellen, Leizefferné, a harciasabb fél, nyomósabb érvekkel igyekezett bizonyítani a maga igazát. Megragadta a közelben heverő obrancéját, mellyel éppen vizet vitt a kútról és a súlyos fadarabbal teljes erőből fejbevágtatta ellenfelét. Wersching Magdolna az ütéstől néhány percre elkábult, később azonban magához tért és hazament a lakására. Aznap este ugyan erős főfájásokról panaszkodott hozzátartozóinak, később azonban fájdalmat alábbhagytak. Másnap vonaton bejött Becskerékre, hogy különféle, a háztartásban szükséges bevásárlásokat eszközöljön. Még aznap visszatért Bejegyzeteldjuradji, ahol másnap hirtelen meghalt.

A váratlan halálessel kapcsolatosan megindult a bűnügyi vizsgálat. Az erősen vádoló gyanuokok alapján letartóztatták Leizeffer Miklósnét, aki kihallgatása során csakhamar bevallotta, hogy a gyilkosságot tényleg elkövette. Elmondta, hogy ellenfelét, aki régi haragosa volt, meglepte az utcán és rövid szóváltás után az obrancéjával fejbeütötte. Valomása alapján jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és még a tegnapi nap folyamán behozták Becskerékre, ahol átadták az ügyészség fogházának.

Az ügyészség rendelkezéseire felbontolták az áldozat holttestét. A boncolás értékes adatokat szolgáltatott a további nyomozáshoz, amennyiben több eddig még homályos részletre gyujtott világosságot. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Wersching Magdolna koponyaacsontsérülést szenvedett s hogy a halálos ütést a bal halántékára kapta.

A „szép Mici” kabarédalokat dudol cellájában.

A fogházi sédán egy tolvajné durván rátámadt.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Budapest, jan. 27.

Bár éppen két hete már, hogy az elhagyatott, esőndes Tölgyfa-utcaából kipattant a szerencsétlen Kodelka hentesmester meggyilkolásának feldarabolásának borzalmas szenzációja, a Lederer-házaspár szörnyű rémtette még ma is mindenféle az érdeklődés homlokterében áll.

Ez az állandó, nagyfokú érdeklődés késztetett bennünket arra, hogy utána járjunk, mit csinál és hogy tölti mindinkább megszámlált napjait a gyilkossgra bujtó „démon” az ügyészség markó-utcai fogházában. Az ügyészség fogházába éppen akkor érkezünk mikor a rabok szokásos reggeli sétájukat végzik.

Szuronyos börtönőrök között halad a szomorú menet, közöttük van Ledererné is. Ugy fest a reggeli hidegben didergő és lehorgasztott fővel baktató rabok között, mintha egy páva járna a fogház udvarán. Prémies bundájában, felemelt fejjel sétál, mintha semmi köze sem volna a tölgyfa-utcai borzalmas éjszakához.

A rabok, akiknek tudomásuk van arról, hogy miért kerül közéjük az elegáns asszony, nagyon lenézik Lederernét. Amint hallottuk, egy lopásért elítélt asszony a közös séta alkalmával egy nap rá is támadt a „szép Mici”-re: — Nem szégyelled magad, te bestia? Nem elég, hogy megöletted a szeretődet és akasztófára juttattad a férjedet, még nekünk akarsz itt flancozni...

A darócruhás rabnő és az elegáns gyilkos asszony már-már hajba is kaptak volna, ha az örök nem csinálnak rendet közöttük.

Ilyen és ehhez hasonló jelenetek gyakran fordulnak elő Lederernével, de a „démon”, aki épp úgy létezi fogolytársait, mint azok őt, ujabban már fej sem veszi ezeket a börtönőrök figyelmét elkerülő sértéseket. Egyébként már lassan belenyugodott a fogházi életbe. Csak a deszkaágy ellen van kifogása. Azt mondja: „nagyon kemény és nem kényelmes rajta az alvás”. A vizsgálati foglyoknak járó összes kedvezményeket kihasználja. Kivülről étkezik. Paradicsomlevest, sült, zsirban sült burgonyával és ugorkával és pozsonyi kifli szerepel éppen ebédjének étlapján. Sokat ad esinos megjelenésére is, de ez, bár órákhosszat cicomázza magát, egy kicsit már nehezen megy.

A démon az utóbbi időben nagyon elhízott, Mellben 128. derékban 121 centiméter széles. A körmei egy kissé elhanyagolt állapotban vannak. Kérte, hogy bocssássák be hozzá a manikűrös nőjét és nagyon neheztelt a fogház vezetőségére, hogy ezt a kívánságát nem teljesítették.

Nagy kabaré este a Balkán Bioskopban január 28-ikán 9 órakor.

* Az eredeti Vingai bontott, a híres Draskovity-mester eredeti receptje alapján az SHS részére kiadott az Ambrozia gyártja.

* **Dr. Jagoda Gyula** orvos, rendelését néhai Steiner dr. rendelőjében, Szvetoszaszka-u. 14. szám alatt megkezdte. Rendel 9—11-ig, 2—4-ig. Telefonszám 183.

Nagy kabaré este a Balkán Bioskopban január 28-ikán 9 órakor.

Lederer azonos egy Juracska nevű magyar csendőrrrel, aki 73 gyilkosságot követett el.

Burda vároai tisztviselő vallomása.

Pozsony, jan. 27.

A „Slovensky Dennik” tegnapi számában valószínűtlenül szenzációs részleteket hoz a Lederer gyilkossági ügyben, amelynek váratlan fordulatot jelenthetnek az eddig is izgalmas nyomozásban. Arról van szó hogy a pozsonyi rendőrségen jelentkezett a város egyik tisztviselője, Burda, aki azelőtt katonai detektív volt és a következőket adta elő: 1917-ben mint katonai detektív azt a megbízást kapta, hogy tartóztasson le egy Juracska nevű magyar csendőrt, aki azzal volt vádolva, hogy Kragujevac környékén 73 rablógyilkosságot követett el.

Burdának sikerült ezt az embert akkor Pozsony közelében elfogni, de az újra megszökött. Juracska után lövéseket is adtak le, amelyek nem találtak. 1919-ben Burda ismét letartóztatta Juracska, ez alkalommal Dunaszerdahelyen, ahol egy kisgazda leányának udvarolt, Juracska ekkor is sikerült megszöknie. Burda, akinek fölmutatták Lederer fényképét, határozottsággal állítja, hogy Juracska azonos Ledererrel.

Február 8.

Fentos nap ez a jugoszláviai magyarság történetében. Ugy lehet: sorsdöntő. A magyar tömegek akaratára ezen a napon alakul ki. Ekkor fog a jugoszláviai magyarság titkos szavazat útján hitet tenni arról, hogy ragaszkodik fajtájához, apái szent örökségéhez: a magyar szóhoz és a magyar becsülethez. Tiszta lelki, jószándéku állampolgárok, akik épp úgy szeretik új hazájukat, mint magyar fajtásvéreiket, szólnak hozzátok: szavazzatok a Magyar-Pártra! Nincs abban vétek, ha annak valljátok magatokat, aminek az Isten teremtett: álnokságot nem ismerő magyaroknak, akik magyar szóval kívánják új hazájukat és vele saját sorsotoknak boldogabb jövőjét. Bátran, tiszta öntudattal dobjátok a golyót a 6-os számú urnába!

TÖZSDE

Január 27.

Beograd. A tőzsde az ünnep miatt zárva van.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 13, Budapest 72, Newyork 518 és egyenlőlead, Prága 1540, Wien 73, Varsó 100, Szófia 377-50, Bukarest 272-50, Beograd 850, London 2483-50, Páris 2793.

Budapest. (Zárlat.) Szokol 2116—2136, Cínár 1158—1178, dollár 71550—72130, Páris, francia frank 3884—3904, Bukarest lei 376—378, lira 2961—2991, Wien 10145—10195, Beograd 1178—1184, Mikánó 2989—2997, Newyork 72000—72380.

A Komedióbanszombán, január 28-án 7 és 9 órákor
csak 1 napigJegyek elővételben kizárólag a
mozi nappali pénztáránál.**Vörös éjszakák**

kalandor dráma 6 felvonásban.

Jön!
Inge Larsen, Henny Portnelli. Jön!

Romlásba döntött férje sorsára, agylátszik nagyon közömbös érzésekkel gondol. A jövő nem nagyon aggasztja. Azt hiszi, hogy néhány esztendő fogság árán meg szabadulhat. Örei már, mosolyogni is látták és nem egyszer hallották, amint németnyelvű kabarédelokat dudolt a cellájában.

Annál inkább megtört a rablógylökos Léderer főhadnagy. Valóságga komor lett és sirva átkozza megrenyő asszonyát. Borotvátlan, elhanyagolt arcán kitörülhetetlen nyomokat szántottak a borzalmas emlékek és az elkövetkezendő halálbüntetésétől való örökös rettegés. Mintha a saját apjává változott volna át a fogság alatt, 25 évvel öregebbnek látszik. Nem él a vizsgálati foglyok kedvezményeivel. Közönséges tisztirabkosztot eszik és semmitsem vesz igénybe, amivel könnyíthetne a sorsán.

Óriási lopás a bécsi állami levéltárban. Egy kölni történész ellenállhatatlan
kényszerből lopkodta a régi
kéziratokat.

Bécs, január 27.

Szenzációs lopásnak jött nyomára egy véletlen folytán a bécsi állami irattár igazgatója. A napokban báró Mitis dr. levelet kapott egy külföldi egyetemről amelyben egy levél másolatát kérték. A levél Nagy Frigyes porosz császár írta és az irattár egyik legértékesebb emléke. A levél azonban eltűnt és az irattár igazgatója feljelentést tett a rendőrségen. A nyomozás során kiderült, hogy a tolvaj dr. Hauck Károly ismert kölni történész, akit Berlinben a rendőrség le is tartóztatott. Kiderült az is, hogy a történész hosszabb ideje lopkodja az értékesebb relikviákat az irattárból egy barátja segítségével, akit szintén letartóztattak. A történész bevallotta a lopást és kijelentette, hogy a híres emberek leveleit ellenállhatatlan kényszer folytán vitte el és mint szent ereklyéket őrizte. A vizsgálat során igyekeznek most kideríteni, hogy mennyi levelet és aktát vitt el dr. Hauck, aki állandóan látogatta az irattárt. Az eddigi vizsgálat 3000 aranymárka kárt állapított meg, azonban bizonyos, hogy még sokkal több derül ki. A letartóztatás híre nagy izgalmat keltett az osztrák tudományos körökben.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.**Anyarazziák Szegeden.**

Szeged, jan. 27.

A szegedi rendőrség az utóbbi időben igen gyakran kénytelen nyomozást indítani sűrűn előforduló magzatelhajtási ügyekben, amelyeket a véletlen, vagy pedig bizalmas értesítés ad tudtára. Legutóbb a járókelők a szegedi utcákon három rongydarabokba és újságba esomagolt magzatot találtak, és természetesen azonnal jelentést tettek erről a rendőrségnek. A szegedi rendőrkapitányság vezetője most rendkívül szigorú rendszabályokat léptetett életbe, hogy megakadályozza ezekben a szomorú esetekben elfajulását. A detektívtestület keretén belül külön detektívcsoporthoz szervez a szegedi rendőrség és ez a csoport csak ilyen magzatelhajtási ügyekben nyomoz. Állandó jellegű vazziákat, úgynevezett „anyarazziákat” tartanak a város egész területén, megjelennek minden olyan házban, ahol áldott állapotban lévő asszony lakik és nyilvánartják őket Terheségük időelőtti megszűnése esetén azután nyomozást, illetve kutatást indítanak, vajon nem alkalmazott-e az illető asszony tiltott műtetet. Ez a külön detektívcsoporthoz már meg is kezdte működését az egész városban. Ezzel egyidőben a szülész-nők is szigorú utasítást kaptak Kötelesek kerületükről pontos nyilvántartást vezetni.

Sport

A Szlávija Sportegylet első házi versenyének győztesei a következők: Légsúly: Klénai I-ső. Közép II-ik és Szekula a III-ik díj nyertese.

Pehelysúly: Zukó I-ső, Komlósi II-ik és Zoci a III-ik díj nyertese.

Könnyűsúly: Viola I-ső, Mikity II-ik és Szőnyi a III-ik díj nyertese.

Közép A) Janics I-ső, Vastag II-ik, és Boroskocsnyvai a III-ik díj nyertese.

A Debeljácsai sportklub 1925. évi rendez. közgyűlését január 23-án este tartotta meg. A közgyűlésen megválasztották az új tisztikart, amely a következő: Elnök Krausz József (bankigazgató). Ügyvezető-alelnök: Mohácsi Sándor (kereskedő). Alelnök: Dr. Feuer Imre (orvos). Titkár: Szabados József (bankhivatalnok). Pénztárnok: Jovér János (kereskedő). Szertáros: Szvetlik Vendel (kereskedő). Intéző: Ifj. Krausz Árpád (gabonakereskedő).

Prvo Jugoslavensko Transportno D. B.
Schenker & Comp.
Velikibecskerek.

Leányom kelengyjének Amsterdamba való kiszállítása körül kifejtett előzékeny, lelkiismeretes és mindenek felett szakszerű eljárásukért hálás köszönetet mondva, cégüket hasonló ügyekben bárkinek legmelegebben ajánlhatom.

Kelemen Mihály

190 ny. isk. igazgató, Gudurica.

A dinár emelkedése folytán

árunkat: női-, férfi-, gyermekharisnyák, kötött-, szövött- és trikóárak, zsebkendők, selyemsálak, kamáslik, selyemruhák, selyembuzok és az összes rövidáru cikkek mélyen lezárlított, olcsó áron kaphatók

Klein Jenő terakata Lavoslav Trebity-nél
V. Becskerek, Alekszandrova (Fő) u. 13.**Egy fekete rövid majdnem új****Zongora**elköltözés miatt eladó.
Cím a kiadóhivatalban.**Krumenacker István**

nyug. vasuti főfelügyelő vállalt fuvarlevél felülvizsgálat és vasuti szállításhoz eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sértülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etvesova u. 5.

MINDEN MÁSbiztosítóintézetnél 189
sokkal olcsóbban biztosít a**KONTINENTAL**

mert kartellen kívül van.

Bánáti fiók V. Becskerek, Zmaj Jovina u. 20

Egy egészen új 184

fekete zsaket

nagyon olcsón eladó.

Megtekinthető özv. Kovácsnánál,
Geteova (Német) u. 13., az udvarbanVelikibecskerek a Danicsityeva
(Kőcsey) utca 4. és 5. számu**házak szabad kézből eladók.**Bővebb felvilágosítás dr. Kardos Samu
és dr. Julius Ármán irodájában Veliki-
becskerekben, nyerhető. 186**Olcsóbb lett a hús!**Dacára a magas húsáraknak, mátol kezdve minden nap a frissen vágott
marhahús kg-ként 16 és 18 Din-ért kapható

Scheinberger Manó

mészáros üzletében, Demkó-féle ház (a főpostával szemben).

BENCZE ANTAL ÉS FIA

MŰUTÓRGYÁR VELIKIBECSKEREK.

Egyszerű és modern

2430

butorok

legjobb kivitelben.

Részletfizetésre is.

**Torontáli Mezőgazdasági
Gépipar, Vas- és Fémön-
tőde R.-T. Vel. Becskerek**

Vámház-állomással szemben, Miletičeva (Temesvári) utca.

Telefon
51.**Modern vas- és fémöntőde:**Készít vas- és fémöntvényt rajz vagy
modell után bármely súlyig.**Nagy gépijavító-műhely:**Mezőgazdasági és ipari gépeket
szakszerűen javít, vagy átalakít.
Huzatos lokomobilok magánjárókká
való átalakítása. - Gyárt ipari és mező-
gazdasági gépeket, szivattyukat stb. stb.**Raktáron:**Szivattyuk, kukoricamorzsolók, szij-
tárcsák, darálók, csapágyak, szalma-
rázó tengelyek, konszolok, transzmisz-
sziók, rezkenőszelencék s olajozok,
Gál- és Ewart-láncok, magánjárókhoz
öntvények, különféle téglagyári be-
rendezési tárgyak.

433